

Sygn. akt VII U 872/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marcin Winczewski

Protokolant: sekr. sądowy Artur Kluskiewicz

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2017 r. w Bydgoszczy

sprawy M. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o zasiłek chorobowy

na skutek odwołania M. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 21 lutego 2017 r., nr (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że podstawę wymiaru zasiłku chorobowego ubezpieczonej za okres od dnia 29 grudnia 2014 r. do dnia 2 lutego 2015 r. stanowi kwota 845,65 (osiemset czterdzieści pięć 65/100) złotych;
2. w pozostałym zakresie odwołanie oddala.

SSR Marcin Winczewski

Sygn. akt VII U 872/17

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 21 lutego 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił, iż podstawę wymiaru zasiłku chorobowego za okres od 29 grudnia 2014 r. do 2 lutego 2015 r. stanowi w przypadku M. L. kwota 773,16 zł. W uzasadnieniu wskazano, iż przy wyliczeniu wzięto pod uwagę ostatnie 12 miesięcy przed dniem 29 grudnia 2014 r., tj. od grudnia 2013 r. do listopada 2014 r., z wyłączeniem wynagrodzenia za kwiecień i maj 2014 r., albowiem od 28 marca do 22 maja 2014 r. pobierała zasiłek macierzyński wypłacony przez ZUS, a od 23 maja do 15 czerwca 2015 r. była niezdolna do racy ZLA. Druk ZUS Z-3 dotyczący wynagrodzenia nie miał potwierdzenia imiennymi raportami ZUS RCA nie mógł więc stanowić podstawy do wypłaty świadczenia, a podstawę wymiaru zasiłku ustalono od kwoty minimalnego wynagrodzenia proporcjonalnie do wymiaru 0,5 etatu. Z uwagi na rak raportów ZUS RCA za miesiące od stycznia do marca 2014 r. i od czerwca do listopada 2014 r. przyjęto wynagrodzenie w kwocie minimalnego wynagrodzenia odpowiadającego 0,5 etatu – 840,00 zł. Zatem podstawa wymiaru zasiłku po odliczeniu kwoty odpowiadającej 13,71% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe stanowi kwota 773,16 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła ubezpieczona M. L., domagając się ustalenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego za okres od 29 grudnia 2014 r. do 2 lutego 2015 r. w kwocie 885,91 zł. W uzasadnieniu wskazała, że organ wadliwie uwzględnił 10 z 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym zachorowała, albowiem należało wziąć

pod uwagę wyłącznie grudzień 2013 r. oraz styczeń i luty 2014 r., czyli 3 miesiące, jako okres wykonywania przez nią pracy zarobkowej. Pozostałe 9 miesięcy nie powinno stanowić podstawy ustalania wymiaru zasiłku, ze względu na przebywanie w tych okresach odpowiednio na zasiłku macierzyńskim, chorobowym i urlopie wychowawczym. Zgodnie z przepisami, jeżeli w okresie stanowiącym podstawę ustalenia wymiaru zasiłku chorobowego nie osiągnęła wynagrodzenia wskutek nieobecności w pracy z przyczyn usprawiedliwionych przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku wyłącza się wynagrodzenie za miesiące, w których przepracowała mniej niż połowę obowiązującego ubezpieczonego czasu pracy. Tym samym wyłączeniu z podstawy wymiaru należnych jej zasiłków winny stanowić nie tylko kwiecień i maj 2014 r. (zasiłek macierzyński), lecz również czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik, listopad i grudzień 2014 r. W okresie od 23 maja do 22 czerwca 2014 r. przebywała na zwolnieniu lekarskim, natomiast od 23 czerwca do 28 grudnia 2014 r. na urlopie wychowawczym. Zatem przy uwzględnieniu prawidłowych okresów, wyliczenie podstawy wymiaru zasiłku powinno być następujące: $1.400,00 \text{ zł} + 2 \text{ m.} \times 840,00 \text{ zł} + 3 \text{ m.} = 1.026,66 \text{ zł}$, co po odjęciu 13,71% daje 885,91 zł.

W odpowiedzi na odwołanie organ wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Pismem procesowym z dnia 4 grudnia 2017 r. (k. 29) pozwany wskazał, iż w kwestii korzystania z urlopu wychowawczego od 23 czerwca do 28 grudnia 2014 r. w związku z niezłożeniem przez płatnika składek dokumentów rozliczeniowych, na koncie ubezpieczonej w ZUS brak jest danych dotyczących jej przebywania na urlopie wychowawczym. Ponadto organ wykazał, że hipotetyczna wysokość podstawy wymiaru zasiłku za sporny okres, przy przyjęciu, że w okresie od 23 czerwca do 28 grudnia 2014 r. ubezpieczona przebywała na urlopie wychowawczym, wynosił 845,65 zł. Z kolei pismem z dnia 15 grudnia 2017 r. (k. 33) organ przesłał szczegółowe wyjaśnienia, wskazując jak wyliczono hipotetyczną podstawę wymiaru zasiłku, tj. na podstawie 12 ostatnich miesięcy kalendarzowych poprzedzających okres zachorowania: 12.2013 r. – 1.400,00 zł, 1-3.2014 r. – 840,00 zł, 4-11.2014 r. – 0,00 zł.

Sąd ustalił, co następuje:

M. L. była zatrudniona w (...) Sp. z o.o. w B. od dnia 23 listopada 2009 r. na stanowisku „wdrożeńowiec – specjalista ds. technicznych” i podlegała z tego tytułu obowiązkowemu ubezpieczeniu chorobowemu. Na początku świadczyła pracę w pełnym wymiarze czasu, ale po powrocie z urlopu macierzyńskiego po urodzeniu pierwszego dziecka, z dniem 1 marca 2013 r. strony podpisały aneks do umowy o pracę, w wyniku którego, od tego dnia zaczęła świadczyć pracę w wymiarze 1/2 części etatu, za wynagrodzeniem w wysokości 2.000,00 zł miesięcznie. W okresie od 1 listopada 2013 r. do 24 marca 2014 r. pracowała, w okresie od 25 do 27 marca 2014 r. przebywała na zwolnieniu chorobowym, a w okresie od 28 marca do 22 maja 2014 r. była na zasiłku macierzyńskim w związku z urodzeniem martwego dziecka. Bezpośrednio po zakończeniu zasiłku macierzyńskiego, w okresie od 23 maja do 22 czerwca 2014 r. była na zwolnieniu lekarskim, a następnie korzystała z urlopu wychowawczego na swe pierwsze dziecko w okresie od 23 czerwca do 28 grudnia 2014 r., po którym przeszła na zwolnienie chorobowe od dnia 29 grudnia 2014 r., do porodu trzeciego dziecka w dniu 19 maja 2015 r. Za okres od 3 lutego do 18 maja 2015 r. przyznano jej prawo do zasiłku chorobowego, a następnie za okres od 19 maja 2015 r. do 16 maja 2016 r. prawo do zasiłku macierzyńskiego.

(okoliczności bezsporne, ponadto dowód: aneks do umowy o pracę z dnia 1 marca 2013 r. oraz wnioski o udzielenie i oświadczenie o rezygnacji z urlopu wychowawczego – k. 26-27 i 53 akt sprawy SR w Bydgoszczy o sygnaturze VII U 561/16; przesłuchanie ubezpieczonej – k. 35-37)

W okresie od 23 czerwca do 28 grudnia 2014 r. ubezpieczona przebywała na urlopie wychowawczym w celu sprawowania opieki nad synem A. L. (okres ten nie został wzięty pod uwagę przez organ do wyliczeń podstawy wymiaru zasiłku, z uwagi na niezłożenie przez pracodawcę do ZUS właściwej dokumentacji), z którego zrezygnowała z dniem 28 grudnia 2014 r. Wniosek o udzielenie urlopu wychowawczego przedłożyła pracodawcy dnia 9 czerwca 2014 r., na co ten wyraził zgodę, udzielając go zgodnie z życzeniem pracownicy, do dnia 23 czerwca 2015 r. W międzyczasie jednakże M. L. zaszła ponownie w ciążę i od dnia 29 grudnia 2014 r. była niezdolna do pracy. Z tej przyczyny w dniu

9 grudnia 2014 r. złożyła pracodawcy oświadczenie o rezygnacji z urlopu wychowawczego z dniem 28 grudnia 2014 r., na co również spółka wyraziła zgodę.

(dowód: wniosek o udzielenie i oświadczenie o rezygnacji z urlopu wychowawczego – k. 26-27 akt sprawy SR w Bydgoszczy o sygnaturze VII U 561/16; przesłuchanie ubezpieczonej – k. 35-37)

Wcześniejszą decyzją z dnia 19 czerwca 2015 r. pozwany przyznał ubezpieczonej prawo do zasiłku chorobowego za okres od 3 lutego 2015 r. do 15 czerwca 2015 r., ale odmówił go za okres od 29 grudnia 2014 r. do 2 lutego 2015 r. M. L. odwołała się od tej decyzji, a nieprawomocnym wyrokiem tutejszego Sądu z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie VII U 998/15 jej odwołanie oddalono. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 1 grudnia 2016 r. w sprawie VI Ua 59/16, na skutek apelacji ubezpieczonej, ostatecznie zmieniono zaskarżoną decyzję i przyznano jej prawo do zasiłku chorobowego za okres od 29 grudnia 2014 r. do 2 lutego 2015 r.

(okoliczności bezsporne, a ponadto dowód: odwołanie, odpowiedź na odwołanie i wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 21 marca 2016 r., wyrok SO w Bydgoszczy z dnia 1 grudnia 2016 r. – dokumenty z akt SR w Bydgoszczy o sygnaturze VII U 998/15)

Do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego za okres od 29 grudnia 2014 r. do 2 lutego 2015 r. pozwany przyjął okres 12 miesięcy sprzed dnia 29 grudnia 2014 r., kiedy ubezpieczona zachorowała, tj. okres od grudnia 2013 r. do listopada 2014 r., z wyłączeniem kwietnia i maja 2014 r. (za okres od 28 marca 2014 r. do 22 maja 2014 r. organ wypłacił ubezpieczonej zasiłek macierzyński, a w okresie od 23 maja do 22 czerwca 2014 r. była ona niezdolna do pracy). Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, przyjęto do podstawy wymiaru kwotę 1.400,00 zł za grudzień 2013 r., co zostało potwierdzone imiennym raportem ZUS RCA. Z uwagi na brak raportów za pozostałe miesiące, przyjęto w okresach od stycznia do marca 2014 r. i od czerwca do listopada 2014 r. wynagrodzenie w kwocie minimalnego wynagrodzenia za pracę (1.680,00 zł) w odniesieniu do wymiaru etatu (1/2 części), tj. kwotę 840,00 zł. Po odliczeniu kwoty odpowiadającej 13,71% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego za okres od 29 grudnia 2014 r. do 3 lutego 2015 r. stanowi kwota 773,16 zł. Wyczenie składki przedstawiono w następujący sposób: $(1 \text{ miesiąc} \times 1.400,00 \text{ zł} + 9 \text{ miesiące} \times 840,00 \text{ zł}) / 10 \text{ miesiące} - 13,71\% \text{ składki} = 773,16 \text{ zł}$.

Pozwany nie wziął pod uwagę w swych wyczeniach okresu urlopu wychowawczego ubezpieczonej od 23 czerwca do 28 grudnia 2014 r., albowiem ówczesny jej pracodawca nie przedłożył organowi odpowiednich dokumentów, w związku z faktycznym zaprzestaniem prowadzenia działalności gospodarczej.

(okoliczności bezsporne, ponadto dowód: decyzja pozwanego z dnia 21 lutego 2017 r. – akta ZUS)

Jedyny przychód, jaki M. L. otrzymała od pracodawcy w okresie od grudnia 2013 r. do listopada 2014 r., to kwota 459,48 zł tytułem wynagrodzenia za pracę za grudzień 2013 r. (otrzymana w styczniu 2014 r.) Poza tą kwotą nie otrzymała jakichkolwiek pieniędzy i wyłącznie tę sumę wskazała w swym rocznym rozliczeniu podatkowym za 2014 r., złożonym do właściwego urzędu skarbowego. (...) Sp. z o.o. w B. składała do ZUS różnego rodzaju dokumentację, w której kolejne informacje były przez pracodawcę zmieniane i nie odpowiadały faktycznie niewypłacanemu ubezpieczonej wynagrodzeniu za pracę.

(dowód: mail ubezpieczonej z dnia 21 października 2015 r., wydruki z systemu informatycznego ZUS – k. 13-17, 21 akt sprawy VII U 561/16; przesłuchanie ubezpieczonej – k. 35-37)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy i aktach ZUS oraz w aktach spraw tutejszego Sądu o sygnaturach VII U 998/15 i VII U 561/16, których prawdziwości i wiarygodności strony nie kwestionowały w toku procesu, a także na podstawie przesłuchania ubezpieczonej, albowiem było ono spójne, rzeczowe, logiczne i korelowało z całością zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Należy zaznaczyć, iż jak słusznie podkreśla się w najnowszym orzecznictwie, sąd ubezpieczeń społecznych nie ma obowiązku prowadzenia postępowania dowodowego z urzędu, a odrębny charakter postępowania nie wyłącza zasady kontrydiktoryjności w tych sprawach, w tym ciężaru dowodzenia swych twierdzeń przez ubezpieczonego i pozwanego organ (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2008 r., I UK 193/07, Lex nr 447681; z dnia 8 lipca 2008 r., II UK 344/07, Lex nr 497701; z dnia 11 lutego 2011 r., II UK 269/10, Lex nr 794791 i z dnia 9 sierpnia 2011 r., I UK 52/11, Lex nr 1084706). Na marginesie jedynie można wskazać, że płatnikiem spornych świadczeń jest ZUS (k. 46 akt VII U 561/16), a więc były już pracodawca nie był zainteresowanym w sprawie o podstawę wymiaru zasiłków chorobowego i macierzyńskiego, skoro od rozstrzygnięcia sprawy w jakikolwiek sposób nie zależą jego prawa i obowiązki (art. 477¹¹ § 2 k.p.c.). Jeśli bowiem nie jest on płatnikiem tych świadczeń, to rozstrzygnięcie sprawy nie ma dla niego prawnego znaczenia w zakresie praw i obowiązków (por. postanowienie SA w Łodzi z dnia 24 listopada 1994 r., III AUo 6/94, Wokanda 1995/3/48), nie wpływa bowiem na jego sytuację, gdyż to sam organ, co zresztą przyznał, wylicza i wypłaca sporne świadczenia (por. postanowienie SN z dnia 28 czerwca 2016 r., II UZ 17/16, Lex nr 2112312).

Stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (j.t.: Dz. U. z 2016 r., poz. 372 ze zm.; powoływana dalej, jako „ustawa zasiłkowa”), podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu będącemu pracownikiem stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru zasiłku chorobowego ustala się przez podzielenie wynagrodzenia osiągniętego przez ubezpieczonego będącego pracownikiem za okres, o którym mowa w art. 36 ust. 1 i 2, przez liczbę miesięcy, w których wynagrodzenie to zostało osiągnięte (art. 38 ust. 1 ustawy zasiłkowej). Jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 1, ubezpieczony będący pracownikiem nie osiągnął wynagrodzenia wskutek nieobecności w pracy z przyczyn usprawiedliwionych, przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego wyłącza się wynagrodzenie za miesiące, w których przepracował mniej niż połowę obowiązującego go czasu pracy (art. 38 ust. 2 pkt 1 ustawy zasiłkowej). Podstawa wymiaru zasiłku nie ustala się na nowo, jeżeli między okresami pobierania zasiłków zarówno tego samego rodzaju, jak i innego rodzaju nie było przerwy albo przerwa była krótsza niż 3 miesiące kalendarzowe (art. 43 ustawy zasiłkowej). Podstawa wymiaru zasiłku chorobowego z tytułu pracy w pełnym wymiarze czasu pracy nie może być niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, po odliczeniu kwoty odpowiadającej 13,71% tego wynagrodzenia, a w przypadku osób, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2015 r. poz. 2008) - od kwoty wynagrodzenia, o którym mowa w tym przepisie, po odliczeniu kwoty odpowiadającej 13,71% tego wynagrodzenia (art. 45 ust. 1 ustawy zasiłkowej). Przepisy art. 36-42 i art. 45 stosuje się odpowiednio przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku wyrównawczego, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego i zasiłku opiekuńczego, a do świadczenia rehabilitacyjnego także art. 46 (art. 47 ustawy zasiłkowej).

W sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego, to jej treść wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Zatem tylko na tym obszarze sąd dokonuje jej kontroli zarówno pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności (zob. postanowienia SN z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNP 2000/15/601 i z dnia 22 lutego 2012 r., II UK 275/11). Skoro więc zaskarżona decyzja dotyczyła wyłącznie wymiaru podstawy zasiłku chorobowego za okres od 29 grudnia 2014 r. do 2 lutego 2015 r. to Sąd orzekał wyłącznie w takim zakresie. Należy wskazać, że pomiędzy stronami toczył się już proces sądowy w sprawie tutejszego Sądu o sygnaturze VII U 998/15 w zakresie prawa do zasiłku chorobowego za okres od 29 grudnia 2014 r. do 2 lutego 2015 r. Ostatecznie Sąd Okręgowy w Bydgoszczy wyrokiem z dnia 1 grudnia 2016 r. (sygn. akt VI Ua 59/16) zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając ubezpieczonej prawo do zasiłku chorobowego za okres od 29 grudnia 2014 r. do 2 lutego 2015 r., przekazując jednocześnie jej wniosek o ustalenie wymiaru podstawy zasiłku do ZUS.

W niniejszej sprawie bezspornym było, iż M. L. zachorowała ona już w dniu 29 grudnia 2014 r. Jasny jest okres brany pod uwagę do wyliczenia podstawy wymiaru zasiłku za okres właśnie po tym zachorowaniu, skoro w dalszym okresie M. L. była bez przerwy niezdolna do pracy aż do dnia 2 lutego 2015 r., a następnie od dnia 19 maja 2015 r. Nie jest więc w ogóle przez strony kwestionowany fakt niezdolności do pracy ubezpieczonej w okresie od 29 grudnia 2014 r.

do 2 lutego 2015 r. (w zakresie wskazanym przez zaskarżoną decyzję), sporne natomiast było czy organ prawidłowo zaliczył okresy uwzględniane przy obliczaniu podstawy wymiaru zasiłku, w szczególności czy zasadnie nie uwzględnił okresu od 23 czerwca do 28 grudnia 2014 r. jako urlopu wychowawczego.

Należy podkreślić, iż stan faktyczny sprawy, w zakresie koniecznym do jej rozstrzygnięcia nie był pomiędzy stronami sporny, poza okolicznością przebywania przez ubezpieczoną w okresie od 23 czerwca do 28 grudnia 2014 r. na urlopie wychowawczym. Jak wynika zarówno z treści odwołania, przesłuchania ubezpieczonej, jak i zaskarżonej decyzji oraz odpowiedzi na odwołania, pozwany do podstawy wymiaru spornego zasiłku chorobowego przyjął okres 12 miesięcy sprzed dnia 29 grudnia 2014 r., kiedy ubezpieczona zachorowała, tj. okres od grudnia 2013 r. do listopada 2014 r., z wyłączeniem kwietnia i maja 2014 r. (albowiem za okres od 28 marca 2014 r. do 22 maja 2014 r. organ wypłacił ubezpieczonej zasiłek macierzyński, a w okresie od 23 maja do 15 czerwca 2014 r. była ona niezdolna do pracy). Takie postępowanie jest prawidłowe. Skoro bowiem datą zachorowania ubezpieczonej był bezspornie dzień 29 grudnia 2014 r., to stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy zasiłkowej, podstawę wymiaru zasiłku stanowi właśnie wypłacone (i to słowo w kontekście dalszych uwag ma bardzo duże znaczenie) pracownikowi wynagrodzenie za okres 12 miesięcy poprzedzających miesiąc zachorowania. Niewątpliwie więc w tym wypadku będzie to okres od grudnia 2013 r. do listopada 2014 r. Trafnie też, na zasadzie art. 38 ust. 2 pkt 1 ustawy zasiłkowej, z wyliczeń wyłączono miesiące kwiecień i maj 2014 r. Błędnie natomiast organ nie wyłączył z nich okresu od 23 czerwca do 28 grudnia 2014 r., podczas którego ubezpieczona przebywała na urlopie wychowawczym, o czym świadczy zarówno wniosek o udzielenie urlopu wychowawczego z dnia 9 czerwca 2014 r., jak i oświadczenie z dnia 12 grudnia 2014 r. o rezygnacji z niego z dniem 28 grudnia 2014 r. Dokumenty te zostały zaakceptowane i przyjęte przez pracodawcę, co potwierdzają znajdujące się na nich pieczętki (k. 26-27 akt VII U 561/16), a także przesłuchanie ubezpieczonej, która wskazała jednoznacznie, że w okresie tym korzystała z urlopu wychowawczego, nie świadczyła pracy, a swój wniosek cofnęła z uwagi na kolejną ciążę i stan niezdolności do pracy od dnia 29 grudnia 2014 r. Skoro więc także w miesiącach: czerwcu, lipcu, sierpniu, wrześniu, październiku i listopadzie 2014 r. M. L. nie osiągnęła wynagrodzenia wskutek nieobecności w pracy z przyczyn usprawiedliwionych, to przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego za okres od dnia 29 grudnia 2014 r., należało nie wliczać również tego okresu, podobnie, jak pozwany organ uczynił to z kwietniem i majem 2014 r., na podstawie powołanego już art. 38 ust. 2 pkt 1 ustawy zasiłkowej. W kontekście żądania ubezpieczonej trzeba natomiast podkreślić, iż nie budzi wątpliwości, co przyznała ona sama w toku przesłuchania, iż w marcu 2014 r. pracowała więcej niż połowę obowiązującego ją czasu pracy, świadcząc ją aż do dnia 24 marca 2014 r. Nie było więc podstaw, aby i tego miesiąca, jak żądała w odwołaniu, nie brać pod uwagę przy wyliczeniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego.

Zgodnie z art. 3 pkt 3 ustawy zasiłkowej, używane w niej określenie „wynagrodzenie” – oznacza przychód pracownika stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, po odliczeniu potrąconych przez pracodawcę składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe oraz ubezpieczenie chorobowe. Jak już wcześniej wskazano, podstawę wymiaru zasiłku stanowi zaś wyłącznie wynagrodzenie pracownikowi wypłacone (art. 36 ust. 1 ustawy zasiłkowej). Z przepisów powyższych wynika, że podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi wynagrodzenie (przychód) pracownika, które zostało mu wypłacone. Z niebudzących wątpliwości ustaleń (opartych na przesłuchaniu ubezpieczonej) wynika tymczasem, że pracodawca nie wypłacił należnego pracownikowi wynagrodzenia za okres od grudnia 2013 r. do listopada 2014 r., z wyjątkiem wynagrodzenia wypłaconego w styczniu 2014 r. za grudzień 2013 r. w wysokości 459,58 zł netto. W tym zakresie ZUS przyjął, że wypłacono jej wynagrodzenie w wysokości 1.400,00 zł brutto, a więc dużo korzystniej dla M. L., niż miało to rzeczywiście miejsce. Podobny problem był już rozstrzygnięty w wyrokach Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2005 r. (II UK 20/05) i z dnia 3 listopada 2010 r. (I UK 134/10). Stwierdzono w nich wyraźnie, że podstawą wymiaru zasiłku chorobowego jest wyłącznie wynagrodzenie faktycznie wypłacone przez pracodawcę (art. 36 ust. 1 ustawy), a w przypadku, gdy pracodawca nie wypłaca pracownikowi wynagrodzenia, podstawą jest minimalne wynagrodzenie za pracę (art. 45 ust. 1 ustawy). Należy wskazać, że przepisy ubezpieczeniowe muszą być wykładane ściśle, a stanowią one wyraźnie o wynagrodzeniu wypłaconym. Sąd Najwyższy zauważył, iż niewypłacenie przez pracodawcę wynagrodzenia wpływa krzywdząco na wysokość zasiłku chorobowego, jednak sytuacja taka nie jest następstwem niewłaściwej interpretacji przepisów przez organ rentowy, lecz następstwem zawinionego zaniechania pracodawcy. Gwarancją o charakterze minimalnym jest

w tej sytuacji przepis art. 45 ust. 1 ustawy, który stanowi, że podstawa wymiaru zasiłku chorobowego z tytułu pracy w pełnym wymiarze czasu pracy nie może być niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę. Jeżeli nie doszło do wypłaty wynagrodzenia, to nawet niezależnie od jego zasądzenia, nie może ono zostać wliczone do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego. Dodatkowo należy też przywołać uchwałę składu 7 Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 10 września 2009 r. (I UZP 5/09), gdzie orzekano o podstawie wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Sąd Najwyższy stwierdził wówczas trafnie, że niewypłacone pracownikowi wynagrodzenie za pracę nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. W tej sytuacji wszelkie kwestie złożonych lub wadliwych zaświadczeń pracodawcy muszą pozostać bez znaczenia dla rozstrzygnięcia, skoro bezspornym pozostawało w sprawie, iż za okres od stycznia do marca 2014 r. ubezpieczona nie otrzymała faktycznie w ogóle wynagrodzenia za pracę. Pozwany musiał więc, co trafnie uczynił, przyjąć za te miesiące kwotę po 840,00 zł. Kwestia minimalnej wysokości podstawy wymiaru zasiłku została bowiem określona wprost i jednoznacznie w art. 45 ust. 1 ustawy zasiłkowej, gdzie wskazano, że podstawa wymiaru zasiłku chorobowego z tytułu pracy w pełnym wymiarze czasu pracy nie może być niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, po odliczeniu kwoty odpowiadającej 13,71% tego wynagrodzenia. Znaczenie ma tu kwestia pełnego wymiaru czasu pracy, co w przypadku ubezpieczonej nie miało miejsca, gdyż od dnia 1 marca 2013 r. była ona zatrudniona w wymiarze 1/2 części etatu, a więc w jej sytuacji do obliczeń należało przyjąć właśnie połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę (w 2014 r. była więc to kwota 840,00 zł). W tej sytuacji organ prawidłowo ustalił wysokość podstawy świadczenia w kwotach wygrodzienia minimalnego, jednakże do wyliczeń należało przyjąć wyłącznie 4 miesiące z 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym ubezpieczona zachorowała (29 grudnia 2014 r.), z wyłączeniem omówionych powyżej kwietnia i maja 2014 r. oraz okresu urlopu wychowawczego od czerwca do grudnia 2014 r. W tym zakresie ZUS przyjął za grudzień 2013 r. kwotę 1.400,00 zł, a za pozostałe miesiące kwotę 840,00 zł. W tej sytuacji: $(1 \text{ miesiąc} \times 1.400,00 \text{ zł} + 3 \text{ miesiące} \times 840,00 \text{ zł}) / 3 \text{ miesiące} = 980,00 \text{ zł}$. Od tak wyliczonej kwoty należało odjąć jeszcze kwotę stanowiącą jej 13,71% (art. 45 ust. 1 ustawy zasiłkowej), tj. $980,00 \text{ zł} - (980,00 \text{ zł} \times 13,71\%) = 980,00 \text{ zł} - 134,35 \text{ zł} = 845,65 \text{ zł}$. Przyjęta podstawa wymiaru zasiłku chorobowego za okres od 29 grudnia 2014 r. do 2 lutego 2015 r. powinna zatem wynosić 845,65 zł a nie jak błędnie obliczył organ 773,16 zł, co wynikało z nieuwzględnienia korzystania przez ubezpieczoną okresu urlopu wychowawczego.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 wyroku, zmieniając zaskarżoną decyzję we wskazany sposób. Natomiast w punkcie 2 wyroku oddalił odwołanie w pozostałym zakresie, uznając, iż argumentacja ubezpieczonej co do pominięcia w obliczaniu podstawy wymiaru zasiłku, okresu marca 2014 r. była nieprawidłowa. Jak wynika bowiem zarówno z zebranej dokumentacji (także w aktach sprawy tutejszego Sądu VII U 998/15), jak i samego przesłuchania ubezpieczonej w toku procesu (k. 35-37), świadczyła ona w 2014 r. pracę aż do dnia 24 marca i dopiero następnie była niezdolna do pracy, po czym z kolei korzystała od dnia 28 marca 2014 z zasiłku macierzyńskiego. W tej sytuacji, skoro przepracowała w tym miesiącu więcej niż połowę obowiązującego ją czasu pracy, to należało go wziąć pod uwagę przy wyliczeniu podstawy wymiaru spornego zasiłku, rzecz jasna z przyczyn już powyżej wskazanych, w wysokości połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę, podobnie jak za styczeń i luty 2014 r.

SSR Marcin Winczewski